

EL SALT

50è Premi Pere Mulet Cerdà De Narració Curta

El salt

Sense gaire marge d'error, es pot esbossar el caràcter d'una persona si observem com es llança a una piscina. Deixant de banda tots els temors del banyista que utilitza les escales per accedir a l'aigua (por de trencar-se el dit del peu en impactar violentament contra el gres, a desmillorar el pentinat esquitxant-se els cabells, a fer el ridícul amb un salt poc reeixit que acabi amb una bufetada xopant o bé a què el banyador abandoni les seves posicions i deixi al descobert una natja del color de la lluna), la classificació dels restants usuaris dels bassals clorats es podria resumir en les següents categories:

- L'atleta: habitual dels carrils, mallot comprimint múscul i altres carns, es contorça abans de saltar i traça un arc de mig punt, el casquet seguint els braços, fins a submergir-se sense pràcticament generar onada.
- El motivat: de pas lleuger, s'apropa a la vora de la piscina i, sense escalfaments previs ni voluntat de precisió, fa un salt de cap lleugerament esbiaixat, una cama separada de l'altra.
- El seductor: personatge de pas cerimoniós, farà aparició dels vestuaris amb el gorro penjant de la mà, realitzarà uns estiraments que recordaran a una dansa d'aparellament d'una au exòtica i, després de col·locar-se a lloc tota la indumentària necessària per a la natació, apuntarà el cul enlaire abans de llançar-se a l'aigua.
- L'etern adolescent: jaganer de mena, despreocupat per les aparences i els veïns de carril, agafarà empenta, alçarà el vol abraçat als genolls i s'enfonsarà entre la maregassa.

El veí que fins fa uns mesos ocupava el pis de sota teu, Mario, es trobava en la darrera categoria. De somriure encisador i camisa desbotonada fins a gairebé el damunt de l'estómac, era dels qui no saben parlar sense alçar la veu ni articular una renúncia quan se'ls ofereix un altre croissant de xocolata. El qui, més avall, ocupava la porta amb el número 1, era la seva

antítesi, la imatge que mai podria retornar-li el mirall. Pablo, home d'horaris fixos, de roba planxada i clenxa sempre a l'esquerra, ni era generós amb els somriures, ni es deixava seduir per l'aroma del sucre i la mantega.

Fa noranta-sis dies que plou sense parar. Els Déus han deixat oberta l'aixeta de la dutxa, que no para de regar-nos, i ens han abandonat. De res van servir els clams d'auxili d'arbres esqueixant-se, els trons de preses i encluses descarregant com el cava quan s'allibera del tap, les veus desesperades, xiscles de pànic que el riu es va endur. El cel va fer el sord, insensible a la convulsió que vivia la terra.

D'ençà que et vas quedar sola a l'edifici, estudies la situació meteorològica. El despertador, de piles, broques i llautó tintat de vermell, t'avisa cada dues hores des que surt el sol fins que el cel esdevé un sostre de betum, sense lluna ni estrelles. Prens la llibreta, el bolígraf, una gerra amb ratlletes que indiquen mil·lilitres. Amb un lleu tremolor segrestant-te els turmells, trepitges el balcó. Avances amb precaució, arrossegant la planta dels peus per sobre de l'enrajolat, permanentment moll. Anotes la temperatura que marca un antic termòmetre de mercuri que ja ornamentava la paret quan vas arribar al pis, fa cinc anys. Constates que, lentament, el fred avança. Malgrat que demà serà l'epicentre de l'estiu, el descens és d'uns vuit graus de mitjana des de l'inici de les pluges. Anotes les escasses variacions lumíniques que els núvols, boteruts i incansables, et permeten copsar. Amb esforç, buides la galleda que has instal·lat al suport per a testos que penja de la barana. El pluviòmetre, la gerra amb què abans mesuraves la llet per a fer pastissos, et permet saber que la pluja es manté constant, invariable, inesgotable.

Al damunt del bufet hi has col·locat un bol, un centenar de paperets tallats a la mida d'una targeta de crèdit i un bolígraf. Penjant de la paret amb una xinxeta, dos folis amb instruccions diferents. En unes hi has escrit: Desempallega-te'n. Apunta-ho. Doblega-ho. Oblida aquest

pensament, és el teu enemic. Rendeix-te a la tasca. L'altre full és un horari. T'entretens dibuixant, t'escarrasses a fer ganxet. Has desnuat mig jersei i n'estàs fent una bufanda. Camines uns tres quilòmetres abans d'esmorzar i tres més després de dinar, recorrent el menjador, la cuina, el menjador altra vegada, el passadís fins a l'habitació, intueixo que fins al capçal del llit, i altra vegada en direcció al menjador. Has llegit dotze llibres. El del soldat que aconsegueix escapar del gulag i travessar la vasta Sibèria gelada t'ha imposat pauses, l'índex fent de punt entre les pàgines, mentre t'eixugaves les llàgrimes amb el dors de l'altra mà.

Els diumenges, en una de les hores dedicades a la lectura, rellegeixes els paperets que has anat acumulant al bol. Preocupacions, retrets, idees catastròfiques, culpes. El que compartiries amb el mossèn si fossis dona de missa. Els llegeixes, els estripes, surts al balcó i els aboques al mar que fluctua a sota nostre. No ho fas traçant pauses cerimonioses ni gestos exagerats. No pretens ritualitzar el moment. T'apropes a la barana i tombes el bol sense miraments. Durant uns instants, contemples el paisatge que envolta el teu far sense llum. L'aigua ha engreixat el llac i la vall s'ha entregat a l'aigua, que ha esgarripat camins, ha esbotzat portes, ha arrossegat cotxes i bancs, i s'ha fet seu l'espai on fins ara jugaven criatures, cuitaven esquirols, voleiava el dolç aroma d'herba torrada pel sol. Al teu davant, el gris s'ha apropiat de la vida i tu li ofereixes la negror que no vols a dins del cap. Fa uns dies, aprofitant l'escletxa oberta entre el teu petit reialme i el món, vas engegar avall part del que guardaves al bufet. Copes, coberts, estovalles, plats, un paquet de tovallons de paper que va mantenir-se surant durant gairebé deu minuts a sota dels teus testos plens de fang i arrels podrides. Quan es va haver enfonsat, vas anotar una sola paraula en un paper, el vas doblegar i el vas desar a dins del bol. A finals de setmana, estriparàs un impuls de desesperació escrit amb majúscules i el llançaràs balcó enllà per recordar-te que els tovallons et podrien haver estat d'utilitat.

De fa una setmana, noves activitats han començat a alterar el teu horari. Has penjat un mirall a la paret del costat del finestral que dona al balcó, el lloc de la casa on, al migdia, entra més claror. T'estudies. Observes amb curiositat el teu cos solcat, clivellat, escrostonat. T'has aprimat. La dieta a base de conserves i germinats que vas emmagatzemar per no haver de marxar de casa és pobre en calories. Tanmateix, diria que t'agrada el que veus. La carn et penja, descosida, i la pell que et cobreix com un vel és tan fina, tan desgastada, que et permet descobrir part dels fonaments que et sostenen, fins ara amagats. Tendons, venes, ossos, músculs, cartílags, anònims obrers que, després d'una setantena d'anys de treball, busquen ara el seu reconeixement. Et recorres els contorns, ara amb un dit, ara amb una mà, ara amb l'altra. Ho fas amb suavitat, amb la carícia que parla de retrobament, de reconeixement. De la calidesa en entrar a casa una freda nit d'hivern. A mesura que avancen els dies, vas traçant una dansa al teu voltant. T'obres de cames. Extens els braços i els bellugues com canyís bressolat per la marinada. T'agites. Mous el cap, potser amb més brusquedat del que les teves cervicals poden entomar perquè, fugaçment, una ganyota et travessa el rostre. T'alces. Danses com la filla del vent, descompassada. No puc sentir què cantes, però ho descobreixo quan, tot d'una, arrossegues la cadira, hi plantes un peu al damunt i et converteixes en la Minnelli de Cabaret. Si la pluja callés, em courien les mans d'aplaudir per fer-te saber que tens un públic atent a tot el que fas.

L'altra activitat no la suporto. El mareig em guspireja a les retines, converteix l'aire que em passo en una esponja resseca que, encallada a la gola, m'obliga a inclinar el cap, a apartar la vista del telescopi. Tanco els ulls, però no aconsegueixo esborrar la imatge del teu cos estirat al damunt del tauló que has instal·lat entre dues cadires, la columna de llibres que ja no llegeixes sostenint la part central, just a sota del teu abdomen. Tots aquests anys, tu i jo hem estat un equip fidel, còmplice des del silenci. Ni una sola vegada, ni en els dies en què les

aixelles regalimen fins a xopar la vora del pantaló, ens hem llançat a la piscina. Tu instal·lada a la gandula més allunyada del bassal. Jo observant-te des de la finestra. I ara, empesa per algun pensament insistent que hauries d'haver llançat pel balcó, estàs aprenent a nedar. Confio que el teu cap no aixoplugui la idea d'abandonar-me.

L'estiu, empenyent amb insistència la seva llum daurada a través dels núvols, em va oferir llargues jornades per estar amb tu. Ara, però, la negra manta de la nit s'afanya a embolcallar el dia i són moltes les hores en què no puc saber amb què t'ocupes a dins de la teva torre. M'embogeix la teva prudència. Abaixes les persianes abans d'il·luminar l'estança on et trobes, no fos cas que algun dia ens sobrevoli un helicòpter i algú t'obligui a marxar de casa. M'embogeix la teva eficiència. Preveient l'arribada de la catàstrofe, vas comprar litres i litres d'oli barat. No necessites tant d'oli si no tens forma de cuinar. Si t'alimentes de tonyina, sardines, verat, ja untats a dins de la llauna, i ho barreges amb els germinats de llenties, arròs o faves que, en safates esteses als peus de les finestres, es deixen abraçar per la poca irradiació que ens regala el cel. M'embogeix la teva astúcia. Vas omplir una habitació de menjar que tardarà anys a caducar, sabó, pasta de dents, analgèsics, antiinflamatoris, antibiòtics, encenedors i el combustible necessari perquè, amb una llàntia, les teves nits es tenyeixin de daurat.

Em sembla improbable que dediquis aquests moments de privacitat a experiències íntimes. Sexe, bruixeria, plors desbocats. Els balls i les escenes de teatre amb què t'ocupes, sovint coberta només per un turbant, una capa o les calces, em fan pensar que et creus sola al barri. La darrera habitant de la vall. La mussa per fi alliberada de la plaga d'ulls que poblava el seu cos. Alliberada del brunzit de mosca que l'ha perseguit des que té memòria, homes empassant saliva, traient pit o encallats en una rigidesa immobilitzadora, dones envejoses amb falses pretensions d'amistat o interès. La pluja ha diluït el món, ha penjat una cortina d'aigua que

t'empara en l'anonimat, t'ha envoltat d'un mar dolç, sense taurons. Sense un Mario i un Pablo que competien al teu voltant com dos marrecs davant d'una pilota. L'amabilitat astringent del clenxinat, oferint-te les seves mans per a les teves bosses del súper, les seves habilitats aquàtiques per convèncer-te d'abandonar la gandula i deixar-te llepar per la mateixa aigua que eixamplava el seu banyador. Sempre vas preferir la companyia de l'altre. Calçat amb sandàlies estiu i hivern, els llavis empassats de tant estirar-los, era ell qui aconseguia recuperar el somriure d'un dels rostres més cotitzats de la història. Atacant-te per l'esquena quan tornaves de fer el passeig, bronzint-te a cau d'orella mentre et feies l'adormida a uns metres de la piscina. Cridant des del balcó de sota per convidar-te a baixar a ballar amb ell els sons llatins que li provocaven aquella expressió fastigosa, com un rictus anal. Cap dels dos galants va traçar un gest d'ajuda, o de comiat, quan les aigües van començar a empassar-se les voreres. Només jo vaig fer-me naufrag per a tu. Amb un mar entremig i el tamborineig constant de la pluja, no hem estat tan diferents de qualsevol altre matrimoni de la nostra edat.

Em desvetllo amb la boca seca. Amb esforç, aparto les mantes i m'incorpo de la butaca. Alço els braços tot el que els anys em permeten i, abans de beure aigua, acosto la còrnia a l'espill. Et busco. Parpellejo. Em frego els ulls amb força, obligant-los a despertar, a dibuixar la teva pell a les meves retines. No et trobo. És l'hora maleïda. L'escassa llum de l'alba contorneja el teu edifici i el deixa a la penombra. Malgrat que em resulta impossible distingir cada detall de l'escenari que habites, alguna cosa em neguiteja. M'alço i, amb comes fetes de fusta corcada, m'apropo a la finestra. L'obro i m'empasso un glop d'un dels gots que reposa a l'ampit. Tinc molta set, però m'aturo. Després de tres-cents disset dies, la pluja ha cessat. La meva respiració inicia una batalla accelerada, aire fred que corre a abrigar-se, aire viciat que pressiona per abandonar-me. El silenci s'estén entre la teva torre i la meva. El silenci és un fossar, un espai inhòspit que amenaça amb l'absència. El neguit ha escollit les

paraules necessàries per fer-me saber que ha arribat el dia que esperaves. El cor se'm desboca. Reculo a la butaca, al telescopi. Forço la mirada. Una cadira i una taula arrenglerades a la barana del balcó han estat el teu trampolí. Un llençol estès m'anuncia que has marxat. Amb majúscules, llegeixo:

El que has vist ha estat una pel·lícula.

El que els murs i la nit han ocultat són la part de mi que només a mi em pertany.

Mai sabràs com salto a una piscina.